



---

Plenarhandling

---

**B9-0066/2023**

16.1.2023

# FÖRSLAG TILL RESOLUTION

till följd av ett uttalande av kommissionen

i enlighet med artikel 132.2 i arbetsordningen

om EU:s svar på de pågående protesterna och avrättningarna i Iran  
(2023/2511(RSP))

**Ernest Urtasun, Hannah Neumann, Jordi Solé, Rosa D'Amato,  
Francisco Guerreiro, Ignazio Corrao, Alviina Alametsä, Claude Gruffat,  
Anna Cavazzini, Tineke Strik, Mounir Satouri, Katrin Langensiepen,  
Markéta Gregorová, Yannick Jadot, Gwendoline Delbos-Corfield,  
Jakop G. Dalunde, Alice Bah Kuhnke**  
för Verts/ALE-gruppen

**B9-0066/2023**

**Europaparlamentets resolution om EU:s svar på de pågående protesterna och  
avrättningarna i Iran  
(2023/2511(RSP))**

*Europaparlamentet utfärdar denna resolution*

- med beaktande av sina tidigare resolutioner om Iran,
- med beaktande av uttalandet av Europeiska utrike tjänstens talesperson av den 7 januari 2023 om den senaste tidens avrättningar i Iran,
- med beaktande av rådets slutsatser av den 14 november 2022 om kvinnor, fred och säkerhet, rådets slutsatser av den 12 december 2022 och de ytterligare restriktiva åtgärder som ingår i dessa samt rådets slutsatser av den 15 december 2022,
- med beaktande av uttalandet av unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik på EU:s vägnar av den 25 september 2022 och av uttalandet av utrike tjänstens talesperson av den 19 september 2022 om Mahsa Aminis död,
- med beaktande av EU:s riktlinjer av den 8 december 2008 om våld mot kvinnor och kampen mot alla former av diskriminering av kvinnor,
- med beaktande av att Sacharovpriset för tankefrihet 2012 tilldelades iranierna Nasrin Sotoudeh och Jafar Panahi,
- med beaktande av uttalandet av FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter av den 10 januari 2023,
- med beaktande av uttalandena av FN:s särskilda rapportör av den 26 oktober 2022 om faktiskt ansvarsutkrävande för dödsfallen i samband med den senaste tidens protester och av den 22 september 2022 om situationen för de mänskliga rättigheterna i Islamiska republiken Iran, som utkrävde ansvar för Mahsa Aminis död och krävde ett slut på våldet mot kvinnor,
- med beaktande av FN:s människorättsråds resolution S35/1 av den 24 december 2022 om att inrätta ett oberoende internationellt undersökningsuppdrag om Islamiska republiken Iran,
- med beaktande av den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter,
- med beaktande av den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna,
- med beaktande av artikel 132.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
  - A. Den iransk-kurdiska kvinnan Jina Mahsa Aminis död i september 2022 efter det att hon gripits och misshandlats av den så kallade moralpolisen utlöste landsomfattande

protester som leddes av kvinnor som utkrävde ansvar för Aminis död och krävde ett slut på våldet mot och diskrimineringen av kvinnor i Iran.

- B. Demonstrationerna har utvecklats till en proteströrelse över hela Iran som vill se genomgripande förändringar och skanderar krav på Islamiska republiken Irans fall.
- C. Det enda svaret från de iranska ledarna och säkerhetsstyrkorna, särskilt Islamiska revolutionsgardet och paramilitära Basij-styrkan, har varit ett dödligt tillslag mot demonstranter och personer som uttrycker avvikande åsikter, som i oproportionerligt hög grad riktar sig mot förtryckta minoritetsgrupper såsom balucher och kurder. Iranska tjänstemän utövar könsrelaterat och sexuellt våld mot kvinnor och flickor. Enligt Amnesty International avfyrar de iranska säkerhetsstyrkorna olagligt och avsiktligt skarp ammunition, förbjudet fågelhagel och andra metallkulor direkt mot demonstranterna, och har även tagit till tårgas, vattenkanoner och misshandel med batonger för att skingra och skrämja demonstranter.
- D. Enligt människorättsgrupper har hundratals fredliga demonstranter dödat av de iranska säkerhetsstyrkorna. Enligt Human Rights Watch har tusentals demonstranter gripits. Tusentals demonstranter har officiellt åtalats och dömts i skenrättegångar, varav hundratals har dömts till döden. Fysisk eller psykisk tortyr har använts för att tvinga fångar att göra ”erkännanden” som sänds i iransk statlig television.
- E. I november 2022 antog 227 av de 290 ledamöterna i Irans parlament ett uttalande till rättsväsendet med krav på ”beslutsamma åtgärder” mot dem som protesterar.
- F. I december 2022 började den iranska regimen avrätta demonstranter. Den 8 december 2022 avrättades den 23-åriga demonstranten Mohsen Shekari. Den 12 december 2022 avrättades 23-åriga Majidreza Rahnavaard offentligt. Den 7 januari 2023 hängde Iran 22-åriga Mohammad Mehdi Karami och Seyyed Mohammad Hosseini. Dessa fyra personer hängdes på grund av sitt deltagande i de fredliga protesterna efter påskyndade rättegångar som inte uppfyllde minimigarantierna för en rättvis rättegång och ett korrekt rättsförfarande. Enligt Amnesty International försöker de iranska myndigheterna för närvarande utdöma dödsstraff för minst ytterligare 26 personer.
- G. Iranska skådespelare, musiker, idrottare och andra kända personer har offentligt stöttat protesterna mot det prästerliga etablissemanget. I december 2022 grep de iranska myndigheterna den iranska aktivisten Taraneh Alidoosti efter det att hon kritiserat statens tillämpning av dödsstraff mot demonstranter. Hon frigavs mot borgen i januari 2023.
- H. Den 24 november 2022 röstade FN:s råd för mänskliga rättigheter ja till att skicka ett oberoende internationellt undersökningsuppdrag till Islamiska republiken Iran.
- I. Som svar på massmotståndet mot regeringen och protesterna införde den iranska regimen omfattande nedstängningar av internet som drastiskt begränsade all digital kommunikation i landet. Ett konsortium av grupper för digitala rättigheter har visat att den iranska regeringen har använt en allt bredare uppsättning tekniska resurser för att göra det svårare för befolkningen att kringgå digitala restriktioner.

- J. Mordet på Jina Mahsa Amini illustrerar den pågående människorättskrisen och det strukturella könsrelaterade våldet mot kvinnor i Iran som befästs av den iranska regeringens och dess säkerhetsapparats systematiska straffrihet, vilket har möjliggjort omfattande tortyr samt utomrättsliga avrättningar och andra olagliga avrättningar.
- K. Många kvinnliga människorättsförsvarare har gripits, dömts och fängslats under de senaste åren på grund av sitt långvariga fredliga arbete för att främja kvinnors mänskliga rättigheter.
- L. EU har vidtagit restriktiva åtgärder med anledning av kränkningar av de mänskliga rättigheterna, däribland frysning av tillgångar och visumförbud för personer och enheter som gjort sig skyldiga till grova kränkningar av de mänskliga rättigheterna, och ett förbud mot export till Iran av utrustning som kan användas för internt förtryck och utrustning för övervakning av telekommunikationer.
- M. I rådets slutsatser från november och december 2022 införde EU restriktiva åtgärder mot 60 personer och åtta enheter i Iran som är ansvariga för Jina Mahsa Aminis död och de ständigt återkommande tillslagen mot iranska demonstranter.
- N. Som svar på Irans sanktioner mot ledamöter av Europaparlamentet beslutade parlamentet i november 2022 att dess delegationer och utskott inte längre kommer att samarbeta med de iranska myndigheterna.
1. Europaparlamentet uttrycker sin fulla solidaritet med det iranska folket och den fredliga proteströrelsen runtom i landet som höjer sin röst mot det systematiska förtrycket av kvinnor och alla oliktankande människor och mot en regering som brutalt kväver politiskt motstånd i sin linda, använder dödsstraffet som vapen för att tysta sin befolkning och diskriminerar etniska grupper och religiösa minoriteter. Parlamentet anser att protesterna är ett uttryck för det iranska folkets djupa missnöje med en djupt korrumperad regering och en våldsam, teokratisk och hemlighetsfull stat.
  2. Europaparlamentet fördömer i starkast möjliga ordalag det våldsamma gripande, de övergrepp och den misshandel som Irans ”moralpolis” utsatte Jina Mahsa Amini för och som ledde till hennes död. Parlamentet fördömer de iranska myndigheternas underlåtenhet att ordentligt utreda omständigheterna kring Jina Mahsa Aminis död och ställa de ansvariga för hennes mord till svars.
  3. Europaparlamentet fördömer i starkast möjliga ordalag den iranska polisens och säkerhetsstyrkornas ohämmade och oproportionerliga användning av våld mot den fredliga proteströrelsen, vilket ledde till att hundratals oskyldiga människor dödades och hundratals skadades. Parlamentet är bestört över dödandet av hundratals fredliga demonstranter i Iran.
  4. Europaparlamentet är bestört över att Mohsen Shekari, Majidreza Rahnavard, Mohammad Mehdi Karami och Seyyed Mohammad Hosseini dömdes och avrättades för sitt deltagande i protesterna. Parlamentet fördömer gripandet, frihetsberövandet och tortyren av och domarna mot demonstranter efter grovt orättvisa rättegångar som inte uppfyller de internationella miniminormer som Iran är bundet att följa.

5. Europaparlamentet uppmanar de iranska myndigheterna att utan dröjsmål upphäva de senaste dödsdomarna som redan har avkunnats i samband med de pågående protesterna och att garantera rättssäkerheten för alla som frihetsberövats. Parlamentet kräver att de iranska myndigheterna ser till att personer som på något vis sitter frihetsberövade eller fängslade inte utsätts för någon form av misshandel.
6. Europaparlamentet upprepar sitt fasta och principiella motstånd mot användningen av dödsstraff vid alla tidpunkter och under alla omständigheter.
7. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen den iranska regeringen att omedelbart upphöra med de våldsamma tillslagen mot protesterna och att inleda oberoende utredningar av dödandet av demonstranter. Parlamentet upprepar att rätten till fredliga sammankomster stadgas i artikel 21 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, som Iran är part i.
8. Europaparlamentet kräver att de iranska myndigheterna omedelbart och ovillkorligt friger och drar tillbaka alla anklagelser mot alla som fängslats enbart för att fredligt ha utövat sin rätt till yttrandefrihet, föreningsfrihet och frihet att delta i fredliga sammankomster i samband med protesterna. Parlamentet är djupt oroat över gripandet av över 80 mediefolk, däribland Niloofar Hamedi, den journalist som var först med att rapportera om Jina Mahsa Aminis gripande och sjukhusvistelse, och uppmanar de iranska myndigheterna att släppa dem utan dröjsmål.
9. Europaparlamentet fördömer de störningar och stängningar av internet som genomförts av de iranska myndigheterna och uppmanar eftertryckligen den iranska regeringen att omedelbart återställa fullständig tillgång till internet och kommunikation i hela landet och att upphöra med alla störningar, blockeringar eller begränsningar av det iranska folkets förmåga att kommunicera och få tillgång till information på ett fritt och säkert sätt. Parlamentet betonar att begränsningar av tillgången till internet och störningar i meddelandetjänster kränker och utgör ett allvarligt intrång i människors rätt till yttrande- och mötesfrihet, som stadgas i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, som Iran är part i.
10. Europaparlamentet fördömer den iranska regeringens systematiska diskriminering av kvinnor genom lagar och andra författningar som allvarligt begränsar deras friheter, liv och försörjningsmöjligheter. Parlamentet är särskilt oroat över den förnedrande lagen om slöjtvång och hur den missbrukas. Parlamentet anser att det är kvinnors rätt att självständigt bestämma om sina kläder. Parlamentet uppmanar den iranska regeringen att se de landsomfattande protesterna som ett tillfälle att upphäva lagar om slöjtvång för kvinnor och flickor och att avskaffa ”moralpolisen”, som verkställer dessa kränkande och diskriminerande lagar.
11. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen den iranska regeringen att omedelbart och ovillkorligen frige alla människorättsförsvarare som har fängslats för att de fredligt utövat sin rätt till yttrande- och trosfrihet. Parlamentet uppmanar den iranska regeringen att upphöra med angreppen mot alla människorättsförsvarare i Iran och att under alla omständigheter garantera att de kan bedriva sitt legitima människorättsarbete utan rädsla för repressalier och fritt från alla begränsningar, inbegripet rättsliga trakasserier.

Parlamentet uppmanar Irans regering att behandla fångar med vederbörlig respekt som människor med inneboende värdighet och värde.

12. Europaparlamentet välkomnar människorättsrådets beslut att inrätta ett oberoende internationellt undersökningsuppdrag om Islamiska republiken Iran. Parlamentet uppmanar den iranska ledningen att låta uppdragets experter och personal komma in i landet och samla in bevis utan statlig inblandning.
13. Europaparlamentet uppmanar de iranska myndigheterna att gå ut med en stående inbjudan till besök av alla särskilda förfaranden vid FN:s människorättsråd och att samarbeta proaktivt. Parlamentet uppmanar dem eftertryckligen att framför allt se till att FN:s särskilda rapportör för människorättssituationen i Islamiska republiken Iran tillåts resa in i landet.
14. Europaparlamentet uppmanar den höga representanten Borrell och alla högt uppsatta företrädare för EU och medlemsstaterna att offentligt och privat kräva ett omedelbart slut på avrättningen av demonstranter, ett stopp för de våldsamma tillslagen mot demonstranter och ett villkorslöst frigivande av alla dem som gripits för att de utövat sin rätt till yttrandefrihet, föreningsfrihet och frihet att delta i fredliga sammankomster. Parlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater att vända sig till FN och Irans grannländer och eftertryckligen uppmana dem att slå ihop sina diplomatiska och politiska krafter för att utöva påtryckningar på Iran i syfte att förhindra ytterligare avrättningar.
15. Europaparlamentet välkomnar rådets beslut att införa restriktiva åtgärder mot 60 iranska personer och enheter som anses bära ansvaret för Jina Mahsa Aminis död och de våldsamma tillslagen mot fredliga demonstranter. Parlamentet uppmanar Europeiska rådet att utöka de riktade åtgärderna mot alla högt uppsatta personer i den iranska regeringen och säkerhetsapparaten i samband med de våldsamma tillslagen mot och gripandena och avrättningarna av fredliga demonstranter, till att börja med Irans president, Ibrahim Raisi, och det iranska parlamentets talman, Mohammed Bagher Ghalibaf. Parlamentet uppmanar Europeiska rådet att lägga till alla ledamöter av Irans parlament som stödde en uppmaning till ”beslutsamma åtgärder” mot demonstranter på EU:s förteckning över restriktiva åtgärder.
16. Europaparlamentet uppmanar vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik och Europeiska rådet att stämpla Islamiska revolutionsgardet som en terrororganisation och samtidigt se till att de negativa konsekvenserna av denna åtgärd för EU:s humanitära bistånd och utvecklingsbistånd och för iranska värnpliktiga inom och utanför landet och andra konsekvenser inte väger tyngre än de politiska och säkerhetsmässiga fördelarna med uppförandet på förteckningen.
17. Europaparlamentet uppmanar utrikestjänsten, kommissionen och medlemsstaterna att öka stödet till demonstranter i Iran som behöver lämna landet, bland annat genom snabb tillgång till viseringar och asyl samt nödbidrag inom ramen för instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen och det europeiska initiativet för demokrati. Parlamentet uppmanar utrikestjänsten att vända sig till Irans närmaste grannar för att se till att gränsövergångarna förblir öppna för

aktivister som flyr Iran och att se till att dessa personer på ett säkert sätt kan söka asyl i Europa från dessa länder.

18. Europaparlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater att vidta konkreta åtgärder för att skydda den iranska diasporan i EU, bland annat genom att främja ett öppet utrymme för debatt och olika åsikter.
19. Europaparlamentet uppmanar utrikestjänsten och medlemsstaterna att hitta sätt att tillhandahålla tekniskt stöd och kapacitetsstöd till dem som hjälper det iranska civila samhället och samtidigt säkerställa iranskt egenansvar för denna verksamhet.
20. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att, strikt i enlighet med principerna om nödvändighet och proportionalitet, överväga att göra det möjligt för EU-baserade kommunikationsleverantörer att erbjuda människor i Iran verktyg, däribland videokonferenser, plattformar för e-lärande, webbkartor och molntjänster, för att se till att de har tillgång till de verktyg och plattformar på nätet som de behöver för att utöva sina mänskliga rättigheter.
21. Europaparlamentet uppmanar kommissionen, utrikestjänsten och medlemsstaterna att samarbeta med FN och ställa alla medel till förfogande för att stödja det oberoende undersökningsuppdraget till Iran inför och under dess besök. Parlamentet uppmanar den höga representanten Borrell att eftertryckligen uppmana de iranska myndigheterna att släppa in FN:s oberoende undersökningsuppdrag i Iran.
22. Europaparlamentet uppmanar utrikestjänsten och medlemsstaterna att fortsätta att ställa den iranska regimen till svars för att ha dödat sitt eget folk och gjort sig skyldig till allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna.
23. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, medlemsstaternas regeringar och parlament, den islamiska rådgivande församlingen, Islamiska republiken Irans regering och kansliet för Islamiska republiken Irans högste ledare.